

בעניני דיומא - שיעור 667**I. דיני שבוע שחל בו ט' באב**

- (א) התחיל לבנות קודם ראש חודש ואם לא יגמרנו יתקלקל שרי לגמור ע"י עכו"ם דהוי דבר האבוד (שכנה"ג) ואם הוא בדרך קבלנות מותר אפילו בת"ב עצמו דנכרי אדעתא דנפשיה קעביד (מג"א תקנ"א - ז) ובנין בית הכנסת וכל צורך רבים מותר (ערוך השלחן ז)
- (ב) לקצוץ עצים ועשבים שלפני הבית מותר (שו"ת רבבות אפרים א - ט"ז) ויש אוסרים (רב אהרן פעלדער בשם רב משה)
- (ג) מותר לכבס המסרטוט שמנקין בה כלים דהוי ליה בגד שמתלכלך תדיר וכבגדי תינוקות (נטעי גבריאל ל"ה - י"ח)
- (ד) מותר לנקות השטיחים בוועקיום קלינער (שם אות כ) וה"ה לנקה החלונות וכ"ש ע"י נכרי
- (ה) יש מתירין ליתן לכובס נכרי אפילו בשבוע שחל בו ת"ב לכבס אחר ת"ב (מ"ב תקנ"א - ל"ד) וצ"ע
- (ו) נוהגים שלא לקבוע נתוחים לימים אלו אמנם אם הרופא דוחק יש לעשות עכ"פ קודם שבת חזון (פסקי תשובות תקנ"א - 8)
- (ז) לכתחלה אין להתעסק בחיפוש דירה חדשה בימים אלו (פסקי תשובות תקנ"א - 85)
- (ח) כלי מוזיק של משרת נכריה לעבודתם בבית ישראל מותר עד חצות ערב ת"ב (פ"ת 98)
- (ט) יש מחמירים בשטיפת רצפות מראש חודש (פ"ת 99 וע"ע באג"מ ג - פ"ג)
- (י) נשים המאכילות את התינוקות באופן שבגדיהם מלוכלכות תדיר יש להתיר לכבסם (נטעי גבריאל ל"ה - ז)
- (יא) לבישת בגדים מכובסים קודם ראש חודש צריך שעה אחת (י"ד שפ"ט - ה) ודעת הש"ך (ד) רק זמן מה
- (יב) שטיפת פאה נכרית הוי כבגד ואסור וסירוק מותר (פ"ת כ)
- (יג) כיבוס בגדי קטנים בני חינוך מותר עד השבוע (מ"ב תקנ"א - פ"ג) ומ"מ יותר טוב ע"י נכרי אבל לקטני קטנים אפילו בשבוע זו מותר ואין צריך לקנות חדשים דהותרה
- (יד) להשחיר מנעלים בלא הברקה מותר ולצורך שבת יש להתיר אף להבריק וה"ה להבריק הכלי כסף להשבת
- (טו) יש מקילין ליתן מראש חודש לנכרי שלכבס אחר ט"ב (מ"ב ל"ה) ומותר ליקח הבגדים מבית המכבסה כשנתנם שם קודם ר"ח ורק במקום צורך גדול (נטעי גבריאל ל"ה - י"ז)
- (טז) אסור להניח לשפחה נכרית לכבס בבית ישראל אע"ג שעושיית מעצמה כרגיל בכל השנה משום מראית העין (אות כ"ג)
- (יז) תספורת לנשים לצניעות מותר אף בשבוע זו (נטעי גבריאל כ"א - ה)
- (יח) נוסעים מביתם חייבים לקחת כמות בגדים שתספיק להם עד לאחר ת"ב (פ"ת 129 בשם רב אלישיב ורשז"א) ויש חולקים דבטירחא יתירה די שיקח הכמות שרגיל לקחת עמם בדרך כלל ויוכל לכבס ולגהץ עד השבוע שחל בו ט"ב (פ"ת 130 בשם רב משה)
- (יט) נטילת הצפרנים בשבוע שחל בו להמג"א מותר ולהט"ז אסור ואפשר דבמקום צורך יש להתיר (מ"ב כ)
- (כ) מותר לקנות בשר בט' הימים לאכול לאחר ט' באב ואין כאן מראית עין (אג"מ ד - קי"ג - ג)
- (כא) מותר לרחוץ אחר ר"ח אב עד עת"ב מאחר שמכונים להסיר הזיעה ולא מחמת תענוג (אג"מ לה"ע ד - פ"ד - ד)
- (כב) קניית טבעת לכלתו אסור בימים אלו (שם אות ה) שהוא מקח וממכר של שמחה
- (כג) ליתן מתנה אסור רק בט' באב עצמו (מ"ב תקנ"ד - מ"א)

כד) לכאורה מותר לתקן הקאר בשבוע זו אבל אסור לקנות חדשה אבל לקנות suitcase מותר (ד"ע) ולתלות ויילון חדש אסור שזה באיסור יפוי הבית וע"ע באג"מ (ג - פ"ג) דהדבקה הנייר להכותל מותר וצ"ע

II. פסקי הגר"מ פיינשטיין על בין המצרים וט' באב ועוד פסקים המובא בספר מועדי ישרון מרב אהרן פעלדער

1. Children under six can eat meat during 9 days.

אג"מ (י"ד ח - רכ"ד) וזה כמג"א (תקנ"ח - ס"ק ל"ח) אבל בדגול מרבבה אוסר אפילו לא הגיע לחינוך וכן פסק המ"ב (תקנ"ח - ס"ק ע)

2. Children eating early ערב שבת can eat meat.

עייין בכף החיים (תקנ"ח - קנ"ה) דבע"ש אחר חצות מותר לתת לקטנים בשר דיש קצת קדושת שבת אחר חצות

3. Today one can drink wine הבדלה מוצאי שבת.

היום נוהגים דהמכרך שותה היין אף כשיש תינוק שם ומה שמובא ברמ"א (תקנ"ח - סעיף י) דנותן לתינוק משום דכזמנו נהגו להבדיל על שכר אבל היום נוהגים דוקא על יין ולכן מותר (מצטל אג"מ)

4. One may eat meat at a סיום although he didn't attend.

5. Unstarched shirts, socks, and underwear may be worn for the first time בגדי זיעה מותר during the nine days.

6. Painting and wallpapering, if started before the nine days can be continued until שבת חזון שבת.

7. Boating is permissible but canoeing should be avoided. Pleasure trips should also be avoided.

8. Aerobic exercise music is forbidden after ראש החודש.

9. שמ"ב (תקנ"ח - ז"ח) שבת is permissible only on שבת.

III. דיני ט' באב

א) המזיע ביותר מותר להשתמש ב' deodorant דהוי כמו סיכה לרפואה (בשם האג"מ מרב אהרן פעלדער)

ב) אין להתיר הדחת כלים כל היום וראייה (תקנ"ד - י"ג) דההולך לשמור פירותיו עובר במים אבל בחזרה אסור (ס)

ג) ללבוש מנועלים שאינם של עור שיש בו רק חתיכת עור ורק לנוי מותר (בשם האג"מ)

ד) במקום צער יש להתיר רחיצת הפה במים בכל תענית ציבור רק שיזהר ביותר לכפוף ראשו ופיו למטה שלא יבא לגרונו ורק ביום כפורים יש להחמיר (מ"ב תקס"ז - י"ח בשם הח"א והא"ר) וכן נהג המהרי"ל

ה) וצ"ע אם מותר לנסוע ממחנת הקיץ או לתוכו דהוי כמסיח דעתו מהאבילות ומי שנוסע באוטובוס מותר לשבת אפילו קודם חצות (נטעי גבריאל ס"ח - ט)

ו) אין לאסור ליקח הפילן בלא מים שהוא שלא כדרך אכילה ודבר שאינו ראוי לאכילה שהוא רק מדרכנון (לחולה שאין בו סכנה) ובמים מר ג"כ יכול להתיר בשעת הדחק (אג"מ ז - ז"ח)

ז) תינוק אפילו בשנת י"ב אין מדקדקין בזה"ז להתענות משום דירדה חולשה לעולם אא"כ ידוע שהוא ברי וזה ביום הכפורים וכ"ש בט"ב (מ"ב תרע"ז - ט)

ח) מינקת ומעוברת מתענות כיום הכפורים אבל יולדת בתוך ל' המיקל לא הפסיד וכן חולה שאין בו סכנה אין מתענה ודעת המ"ב (תקנ"ד - י"ד) דמתענה תענית שעות ודלא כהערה"ש

IV. כ"א ימים אלו משכעה עשר בתמוז עד ט' באב הם כנגד כ"א ימים מראש השנה לשמיני עצרת והמתקן עצמו בהם אין עוד לירא מיום הדין (תולדות אדם פרשת מטות שהובא בפסקי תשובות תקנ"ח - אות 11)

נפש לא יפלו נשמות אלו ר' אליעזר ליפא ב"ר יעקב ארזי ע"ה אלא אורח' באשה רחל ב"ר גרשון חנוך פסני' הכהן ע"ה